

Morava a střední Podunají kontra svět

- **Sídliskové lokality Blízky východ**
- **Sídliskové lokality Balkán**
- **Sídliskové lokality Střední Evropa**
- **Sídliskové lokality Západní Evropa**
- **Moravské rondely versus Stonehenge a rondely jinde**

Skupina 1: Kultury neolitu eneolotu:

- **Blízky východ a Balkán**
- HELLER, J. a kol. 1999: Encyklopedie starověkého Předního východu, 373-381.
- HILLER, S.-NIKOLOV, V. 2000: Karanovo. Beiträge zum Neolithikum in Süsteuropa.
- HODDER, I. 2006: Çatalhöyük The Leopard's Tale, London.
- JELÍNEK, J. 2006: Střecha nad hlavou. Kořeny nejstarší architektury a bydlení, VUT Brno, 113-134.
- PAVÚK, J. 1990: Adaptácia neolitického osídlenia na prírodné podmienky, ŠZ 26, Nitra, 63-70.
- PEČÍRKA, J. a kol. 1982: Dějiny pravěku a starověku I. díl, Praha.
- RACZKY, P. (ed.) 1987: The Late Neolithic of the Tisza region, Budapest-Szolnok.
- Kreuz, A. – Marinova, E. – Schäfer, E. – Wiethold, J. 2005: A comparison of early Neolithic crop and weed assemblages from the Linearbandkeramik and the Bulgarian Neolithic cultures: differences and similarities, Vegetation History and Archaeobotany 14 (forthcoming).
- Lenneis, E. 2000: Hausformen der mitteleuropäischen Linearbandkeramik und des Balkanischen Frühneolithikums im Vergleich. In: Hiller, S. – Nikolov, V. (Hrsg.): Karanovo. Band III. Beiträge zum Neolithikum in Südsteuropa, Wien, 383-388.
- **Střední Evropa**
- Lichardus-Itten, M. – Lichardus, J. 2004: Frühneolithische Häuser im balkano-karpatischen Raum als Grundlagen Linearbandkeramischer Bauweise. In: Batora, J. – Furmánek, V. – Veličik, L. (Hrsg.): Einflüsse und Kontakte atleuropäischer Kulturen. Festschrift für Jozef Vladár zum 70. Geburtstag, Nitra, 25-56.
- Pavlů, I. 1998: Dům v neolitu a jeho význam pro pravěkou archeologii, AR 50/4, 778-783.
- Pavlů, I. 2000: Life on a Neolithic Site. Bylany Situational Analysis of Artefacts, Praha.
- Pavúk, J. 1994: Štúrovo. Ein Siedlungsplatz der Kultur mit Linearkeramik und der Želiezovce Gruppe, Nitra.
- Pavúk, J. 2009: Kolové stavby lengyelskej kultúry: pôdorysy, interiér a funkcia. In: Kazdová, E. (ed.): Otázky neolitu a eneolitu našich zemí – 2008, Brno (v tlači).
- Podborský, V. 2005: K sociální struktuře neolitických sídlišť. In: Podborský, V. (red.): Pravěk mikroregionu potoka Těšetičky/Únanovky. K problematice pravěkých sociálních struktur, Brno, 131-160.
- **Západní a severní Evropa**
- JELÍNEK, J. 2006: Střecha nad hlavou. Kořeny nejstarší architektury a bydlení, VUT Brno, 113-134.
- Brandt, D. v. 1988: Häuser. In: Boelicke, U. et al.: Der bandkeramische Siedlungsplatz Langweiler 8, Gemeinde Aldenhoven, Kreis Düren, Köln, 36-289.

- Modderman, P. J. R. 1970: Linearbandkeramik aus Elsloo und Stein. Mit Beiträgen von R. R. Newell, Elisabeth J. Brinkman und Corrie C. Bakels. Textband, Anal. Praehist. Leidensia III, Leiden.
- Pavlů, I. 2000: Life on a Neolithic site. Bylany. Praha.
- Smyth, J. 2006: The Role of the House in Early Neolithic Ireland, European Journal of Archaeology 9, str. 229 – 255.
- D. Euler, Die Hausgrundrisse in der bandkeramischen Siedlung Altdorf-Aich, Ldkr. Landshut/Isar, Niederbayern. In: J. Lüning (Hrsg.), Universitätsforsch. Prähist. Arch. 203 (Bonn 2011) 91-208.pdf
([https://www.academia.edu/30973732/D. Euler Die Hausgrundrisse in der bandkeramischen Siedlung Altdorf-Aich Ldkr. Landshut Isar Niederbayern. In J. L%C3%BCning Hrsg. Universit%C3%A4tsforsch. Pr%C3%A4hist. Arch. 203 Bonn 2011 91-208.pdf](https://www.academia.edu/30973732/D._Euler_Die_Hausgrundrisse_in_der_bandkeramischen_Siedlung_Altdorf-Aich_Ldkr_Landshut_Isar_Niederbayern._In_J._L%C3%BCning_Hrsg._Universit%C3%A4tsforsch._Pr%C3%A4hist._Arch._203_Bonn_2011_91-208.pdf))
- J. Lüning, Bandkeramische Hofplätze und ErbregeIn. In: T.L. Kienlin/A. Zimmermann (Hrsg.), Beyond Elites. Alternatives to Hierarchical Systems in Modelling Social Formations. Internat. Conference Ruhr-Universität Bochum, Germany 2009. Universitätsfosch. z. Prähist. Arch. 215 (Bonn 2012) 197-201.
([https://www.academia.edu/16528575/J. L%C3%BCning Bandkeramische Hofpl%C3%A4tze und ErbregeIn. In T.L. Kienlin A. Zimmermann Hrsg. Beyond Elites. Alternatives to Hierarchical Systems in Modelling Social Formations. Internat. Conference Ruhr-Universit%C3%A4t Bochum Germany 2009. Universit%C3%A4tsfosch. z. Pr%C3%A4hist. Arch. 215 Bonn 2012 197-201](https://www.academia.edu/16528575/J._L%C3%BCning_Bandkeramische_Hofpl%C3%A4tze_und_Erbregel_n._In_T.L._Kienlin_A._Zimmermann_Hrsg._Beyond_Elites._Alternatives_to_Hierarchical_Systems_in_Modelling_Social_Formations._Internat._Conference_Ruhr-Universit%C3%A4t_Bochum_Germany_2009._Universit%C3%A4tsfosch._z._Pr%C3%A4hist._Arch._215_Bonn_2012_197-201))

Skupina 2: Doba železná:

- **Sídliskové lokality Střední Evropa**
- **Sídliskové lokality Západní Evropa**
- **Opevněné lokality / Oppida**
- **Antický svět versus střední Evropa**
- **Sídlíštní lokality**
- Venclová, N.; Drda, P.; Chytráček, M.; Koutecký, D.; Michálek, J.; Vokolek, V. 2009: Archeologie pravěkých Čech. Doba halštatská. Praha.
- Dular, J. – Tecco-Hvala, S. 2007: South Eastern Slovenia in the Early Iron Age. Lubljana.
- Golec, M. 2003: Těšetice-Kyjovice 6/Horákovská kultura v těšetickém mikroregionu. Brno.
- Venclová et al. 2008: Archeologie pravěkých Čech 7. Doba laténská. Praha.
- Waldhauser, J. 2001: Encyklopedie Keltů v Čechách. Praha.
- Pieta, K. 2008: Keltské osídlenie Slovenska. Mladšia doba laténska. (Archaeologica Slovaca Monographiae Studia, Tomus XI). Nitra.
- Čižmářová, J. 2004: Encyklopedie Keltů na Moravě a ve Slezsku. Praha. Drda, P. – Rybová, A. 1998: Keltové a Čechy. Praha.
- Meduna, J. 1968: Příspěvek k problematice pozdní doby laténské na Moravě, AR XX, 56–69.
- Meduna, J. 1980: Die Latenzeitlichen Siedlungen in Mähren.
- **Opevněné lokality**
- Čižmář, M. 1989: Pozdně laténské osídlení předhradí Závisti. Památky archeologické 80/1, 59-122.

- Čižmář, M. 1990: Časně latéské nálezy z hradiska „Černov“, obec Ježkovice, okres Vyškov. In: Pravěké a slovanské osídlení Moravy. Sborník k 80. narozeninám Josefa Poulíka, 196-204.
- Čižmář, M. 2004: Encyklopedie hradišť na Moravě a ve Slezsku. Praha
- Čižmář, M. 2005: Keltské oppidum Staré Hradisko. Archeologické památky střední Moravy svazek 4. Olomouc.
- Čižmářová, J. 2004: Encyklopedie Keltů na Moravě a ve Slezsku. Praha.
- Čtverák, V. et al. 2003: Encyklopedie hradišť v Čechách. Praha.
- Drda, P. – Rybová, A. 1997: Keltská oppida v centru Boiohaema. Památky archeologické 88/2, 65-123.
- Drda, P. – Rybová, A. 1998: Keltové a Čechy. Praha.
- MICHÁLEK, J. – LUTOVSKÝ, M. 2000: Hradec u Němčic. Sídlo halštatské a raně středověké nobility v česko-bavorském kontaktním prostoru.
- Pieta, K. 2008: Keltské osídlenie Slovenska. Mladšia doba laténska. (Archaeologica Slovaca Monographiae Studia, Tomus XI). Nitra. Motyková, M. – Drda, P. – Rybová, A. 1984: Opevnění pozdně halštatského a časně latéského hradiště Závist. Památky archeologické 75/2, 331-444.
- Venclová, N. (ed.) 2008: Archeologie pravěkých Čech 7: Doba latéská. Praha.
- Venclová, N.; Drda, P.; Chytráček, M.; Koutecký, D.; Michálek, J.; Vokolek, V. 2009: Archeologie pravěkých Čech. Doba halštatská. Praha.
- Venclová et al. 2008: Archeologie pravěkých Čech 7. Doba latéská. Praha.
- Waldhauser, J. 2001: Encyklopedie Keltů v Čechách. Praha.

Skupina 3: Doba římska:

- **Provincie**
- **Sídliskové lokality Střední Evropa**
- **Sídliskové lokality Severní Evropa**
- **Odlišnosti života v provinciích a v barbariku**
- **Vojenské tábory v barbariku**

- **Provincie**
- ADKINS, L. – ADKINS, R. A. 2012: Antický Řím. Praha
- BAHNÍK, V. a kol. 1974: Slovník antické kultury. Praha
- BARTON, I. M. 1996: Roman domestic buildings. Exeter
- BARTON, I. M. 1995: Roman public buildings. Exeter
- Fischer T. 2001: Die Römer in Deutschland. Stuttgart
- Fischer T. 2001: Die römischen Provinzen, Eine Einführung in ihre Archäologie. Stuttgart
- Vitruvius 2001: Deset knih o architektuře. Praha
- Wolters R. 2002: Římané v Germánii. Praha

Severní Evropa

- CAESAR, G. I.: Commentariorum de bello Gallico. Praha 1964
- Leube 1998 – A. Leube (Hrgs.): Haus und Hof im östlichen Germanien. Tagung Berlin vom 4. bis 8. Oktober 1994. Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie, Bd. 50. Bonn 1998.
- Leube 2009 – A. Leube: Studien zu Wirtschaft und Siedlung bei den germanischen Stämmen im nördlichen Mitteleuropa während des 1. bis 5./6. Jahrhunderts n. Chr. Römisch-Germanische Forschungen, Bd. 64. Mainz am Rhein 2009.

- Oledzki, M.; Skowron, J. 2004 Kultura przeworska. Odkrycia – Interpretacje – hipotezy. Łódź.
- TODD, M. 1999: Germáni. Nakladatelství Lidové noviny. Praha.
- Zimmermann 1984 – W. H. Zimmermann: Ernte. In: G. Kossack/K.-E. Behre/P. Schmid (Hrgs.): Archäologi-sche und naturwissenschaftliche Untersuchungen an ländlichen und frühstädtischen Siedlungen im deutschen Küstengebiet vom 5. Jahrhundert v. Chr. bis zum 11. Jahrhundert n. Chr. Band 1: Ländliche Siedlungen. Weinheim 1984, 258-263.
- Zimmermann 1992 – W. H. Zimmermann: Die Siedlungen des 1. bis 6. Jahrhunderts nach Christus von Flögeln-Eekhöltjen, Niedersachsen: Die Bauformen und ihre Funktionen. Probleme Küstenforsch. 19. Hildesheim 1992.
- Zimmermann 1997 – W. H. Zimmermann: Haus, Hof und Siedlungsstruktur auf der Geest vom Neolithikum bis in das Mittelalter im Elbe-Weser-Dreieck. H. Beck/H. Steuer (Hrgs.): Haus und Hof in ur- und früh-geschichtlicher Zeit: Bericht über zwei Kolloquien der Kommission für die Altertumskunde Mittel- und Nord-europas vom 24. bis 26. Mai 1990 und 20. bis 22. November 1991 (34. und 35. Arbeitstagung) [Gedenkschrift für Herbert Jankuhn] Göttingen 1997, 414-460.
- **Střední Evropa**
- Droberjar, E. 2002: Encyklopedie římské a germánské archeologie v Čechách a na Moravě. Praha.
- *Motýková, K. 1981: Osídlení ze starší doby římské u Dolních Břežan. Příspěvek k problematice výzkumů germánských sídlišť a jejich interpretace, Archeologické rozhledy 33/5, 504-533.*
- Salač, V. 2008: Archeologie pravěkých Čech. 8, Doba římská a stěhování národů. Praha.
- *Šneidrová, K. 1954: Osady starší doby římské po stránce stavební, Archeologické rozhledy 6, 227-240, 286-287, 395.*
- Tejral, J. 2008: Ke zvláštnostem sídlištního vývoje v době římské na území severně od středního Dunaje. In: Droberjar, E. (ed.), Barbarská sídliště. Chronologické, ekonomické a historické aspekty jejich vývoje ve světle nových archeologických výzkumů, 67-93. Brno.
- Varsik, V. 2008: Germánske sídliská na juhozápadnom Slovensku. Stručný prehľad bádania. In: Droberjar, E. (ed.), Barbarská sídliště. Chronologické, ekonomické a historické aspekty jejich vývoje ve světle nových archeologických výzkumů, 37-42. Brno.
- Zeman, T. 2006: Sídlíště z pozdní doby římské ve Zlechově. Stav zpracování, východiska a cíle projektu. In: Droberjar, E. (ed.), Archeologie barbarů 2005. Sborník příspěvků z I. protohistorické konference „Pozdně keltské, germánské a časně slovanské osídlení“, 451-464. Praha.
-

Skupina 4: Časný středověk:

- **Sídliskové lokality Střední Evropa**
- **Sídliskové lokality Západní Evropa**
- **Sídliskové lokality Východní Evropa**
- **Opevněné lokality**
- **Nomádi versus usedlé obyvatelstvo**
- **Západní Evropa**
- Bärenfänger 2002 – R. Bärenfänger: Mittelalterliche Bauernhäuser in Ostfriesland. In: The rural house from the migration period to the oldest still standing build-ings. Ruralia IV. 8. – 13. September 2001, Bad Bederkesa, Lower Saxony, Germany.

- Bücken/Hoepfer 2000 – Ch. Bücken/M. Hoepfer: Dis-persed and nucleated settlements in southwest Germany in Merovingian times. In: Ruralia III. Conference Ruralia III – Maynooth, 3. – 9. September 1999. Pam. Arch. – Supplementum 14. Praha 2000, 217-232.
- P Donat, Haus, Hof und Dorf in Mitteleuropa vom 7. bis 12. Jahrhundert. Archaeologische Beiträge zur Entwicklung und Struktur der bauerlichen Siedlung, 1980
- Eule 1998 – M. Eule: Die frühmittelalterlichen Siedlungen in Aschheim, Lkr. München, Oberbayern. In: Ruralia II. Conference Ruralia II – Spa, 1st. – 7th. September 1997. Pam. Arch. – Supplementum 11. Praha 1998, 25-33.
- Edwards, N. 1990: The archeology of early medieval Ireland. London.
- Gerrets 1996 – D. Gerrets: Continuity and change in house construction and the lay-out of rural settlements during the early middle ages in the Netherlands. In: Ruralia I. Conference Ruralia I – Prague, 8. – 14. September 1995.
- Grenville, J. 2000: Medieval Housing. London
- Milo, P. 2014: Frühmittelalterliche Siedlungen in Mitteleuropa. Eine vergleichende Strukturanalyse durch Archäologie und Geophysik. Bonn
- Vařeka, P. 2004: Archeologie středověkého domu. I, Proměny vesnického obydlí v Evropě v průběhu staletí: 6.-15. století. Plzeň
- Wickham, Ch. 2005: Framing the Middle Ages. Oxford

- **Střední Evropa**
- Kudrnáč, J. 1958: Skladování obilí v jámách – obilnicích. In: Vznik a počátky Slovanů II. Československá Akademie Věd. Praha. s. 233 – 252
- Kuna, M., Profantová, N. a kol. 2005: Počátky raného středověku v Čechách. Archeologický ústav AV ČR Praha.
- Lutovský, M. 2001: Encyklopedie slovanské archeologie v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Praha.
- Měřínský, Z. 2002: České země od příchodu Slovanů po Velkou Moravu I. Praha.
- Nekuda, R. 2002: Zemědělská usedlost ve středověké vesnici na Moravě. Brno.
- Niederle, L. 1953: Rukověť slovanských starožitností. Praha.
- Pleinerová, I. 2000: Die altslawischen Dörfer von Březno bei Louny, Praha – Louny.
- Vařeka, P. 2004: Archeologie středověkého domu I., Proměny vesnického obydlí v Evropě v průběhu staletí, 6. – 15. století.
- Ruttkay, M. 2002: Premeny agrárnej osady v 6. – 15. storočí, 69 - 80. In: Slovensko vo včasnóm stredoveku. Nitra.
- Šalkovský 2001 – P. Šalkovský: Häuser in der frühmittelalterlichen slawischen Welt. Archaeologica Slovaca Monographiae. Studia Instituti Archaeologici Nitriensis Academiae Scientiarum Slovacae 6. Nitra 2001.
- Šalkovský, P. 2002: Stavebná kultúra a urbanismus osád, 57 - 68. In: Slovensko vo včasnóm stredoveku. Nitra.

- **Východní Evropa**
- Flerov, V. S. 1996: Rannesrednevekove jurtoobraznye . Moskva
- Kuna, M. – Profantová, N. 2005: Počátky raného středověku ve středních Čechách. Praha.
- Rusanova 1973 – I. P. Rusanova: Slavjanskije drevnosti VI-IX vv. meždu Dneprom i Zapadnym Bugom. In: Archeologija SSSR. Svod archaeologičeskich istočnikov E1-25. Moskva 1973.
- Rusanova 1976 – I. P. Rusanova: Slavjanskije drevnosti VI-VII vv. Kultura pražského tipa. Moskva 1976.

- Šalkovský 2001 – P. Šalkovský: Häuser in der frühmittelalterlichen slawischen Welt. Archaeologica Slovaca Monographiae. Studia Instituti Archaeologici Nitriensis Academiae Scientiarum Slovacae 6. Nitra 2001.
- Vařeka, P. 2004: Archeologie středověkého domu. I, Proměny vesnického obydlí v Evropě v průběhu staletí: 6.-15. století. Plzeň
- **Opevněné lokality**
- Fusek G.: Die Nebenareale in der Struktur der grossmährischen Burgstadt von Nitra. In: Boháčová I. / Poláček L.: Burg – Vorburg – Suburbium zur Problematik der Nebenareale Frühmittelalterlicher Zentren.
- Galuška, L. 2001: Staroměstsko-uherskohradištská aglomerace – vývoj osídlení a přírodní podmínky v 6.-10. stol. In: Galuška, L. – Kouřil, P. – Měřínský, Z. (edit.): Velká Morava mezi Východem a Západem, 123-137
- Hrubý, V. 1965: Staré Město. Velkomoravský Velehrad
- Klíma, B. 2001: Archeologický výzkum MU na velkomoravském výšinném hradišti sv. Hypolita ve Znojmě. In: Galuška, L. – Kouřil, P. – Měřínský, Z. (edit.): Velká Morava mezi Východem a Západem
- Kudrnáč, J.: Klučov-Staroslovanské hradiště se středních Čechách, Praha 1970
- Macháček, J. 2007: Pohansko bei Břeclav: ein frühmittelalterliches Zentrum als sozialwirtschaftliches System. Bonn.
- Poulík, J. 1975: Mikučice. Sídlo a pevnost knížat velkomoravských
- Staňa, Č. 1972: Velkomoravské hradiště Staré Zámky u Líšně. Stavební vývoj, Monumentorum Tutela 8, 109-171
- Vignatiová, J. 1992: Břeclav – Pohansko II. Slovanské osídlení jižního předhradí

Doplňková literatura:

- **Vývoj struktury rodiny z hlediska typologického vývoje domu (můžeme na základě domu řešit problém rodiny?)**
- Jelínek, J. 2006: Střecha nad hlavou, kořeny nejstarší architektury a bydlení. Brno.
- Škrabada, J. 2003: Konstrukce historických staveb. Příbram.
- Vařeka, P. 2004: Archeologie středověkého domu I. Plzeň.
- Filip, J. – Buchvaldek, M. – Sláma, J. 1962: Evropský pravěk: nástin vývoje prvobytné společnosti. Praha.
- Goody, J. 2006: Proměny rodiny v evropské historii: historicko-antropologická esej. Praha.
- Matoušek, O. 2003: Rodina jako instituce a vztahová síť. Praha.
- Možný, I. 1987: Kapitoly ze sociologie rodiny. Brno.
- Peiger, M. 2009: Rodina v proměnách věků. Brno.
- Stone, L. 1977: The Family, Sex and Marriage in England 1500-1800. New York.
- Goody, J. 2006: Proměny rodiny v evropské historii. Praha
- Wilk, R. – Rathje, W. 1982: Household Archaeology. In: American Behavioral Scientist, 25 (6), s. 617-639.
- Yanagiasako, S. 1979: Family and the Household: The Analysis of Domestic Groups. In: Annual Review of Anthropology 8, s. 161-205.

- **Demografie sídlišť a sociální diferenciacie obyvatel na základě sídlištních objektů a nálezů/artefaktů (velikost sídlišť, počet obyvatel a jejich struktura, jsou tam bohatí a chudí?)**
- Novák, M. 2012: Proměny sociální struktury obyvatelstva východočeské skupiny popelnicových polí ve světle kontaktu se Středomořím, Brno.
- Filip, J. – Buchvaldek, M. – Sláma, J. 1962: Evropský pravěk: nástin vývoje prvobytné společnosti. Praha.
- Goody, J. 2006: Proměny rodiny v evropské historii: historicko-antropologická esej. Praha.
- Matoušek, O. 2003: Rodina jako instituce a vztahová síť. Praha.
- Možný, I. 1987: Kapitoly ze sociologie rodiny. Brno.
- Peiger, M. 2009: Rodina v proměnách věků. Brno.
- Pavlů, I. 1938: Činnosti na neolitickém sídlišti Bylany : prostorová analýza keramiky. Praha.
- Květina, P. 2004: Mocní muži a sociální identita jednotlivců – prostorová analýza pohřebiště LnK ve Vedrovicích. Archeologické rozhledy 56, 383-392.
- Jelínek, J. 2006: Střecha nad hlavou, kořeny nejstarší architektury a bydlení. Brno.
- Filip, J. – Buchvaldek, M. – Sláma, J. 1962: Evropský pravěk: nástin vývoje prvobytné společnosti. Praha.
- Vařeka, P. 2004: Archeologie středověkého domu I, Proměny vesnického obydlí v Evropě v průběhu staletí, 6.-15. Století
- Smetánka, Z. 1988: Život středověké vesnice. Zaniklá Svídna. Praha
- Unger, J. 2008: Archeologie středověku. Odras života lidí v archeologických pramenech. Hradec Králové

- **Zpracování potravin a skladování surovin a potravin od pravěku po novověk (vaření, pečení, sušení atd., typy objektů a jejich funkce)**

- Bořivoj Dostál, Zemědělská výroba na území ČSSR v 6.-10. Století, AH 1976 Brno
- Ivana Pleinerová, Die Altslawischen Dörfer vom Březno bei Louny, 2000
- Kuna, Martin; Profantová, Naďa; kolektiv, Počátky raného středověku v Čechách, 2005
- Beranová, Magdalena. Jídlo a pití v pravěku a ve středověku. Praha : Academia, 2005.
- Beranová, Magdalena. Zemědělství starých Slovanů. Praha: Academia, 1980. s. 11-142.
- Svoboda, Jiří. Čas lovců : dějiny paleolitu, zvláště na Moravě. Brno : Archeologický ústav Akademie věd České republiky, 1999.
- Kudrnáč, J. 1958: Skladování obilí v jamách-obilnicích. In: Vznik a počátky Slovanů 2, s. 233-252.
- Ruttkay, M. 1990: Pece na ranostředověkých sídliskách juhozápadného Slovenska. In: Archaeologia historica 15, s. 337-348.

- **Vývoj stavebních materiálů a životnost domu**

- Adámek, J. a kol.: Stavební látky, keramika, dřevo, kovy a sklo.
- DRESLER, Petr. Surovinová základna Pohanska u Břeclavi. In Procházka, Rudolf. *Forum urbes medii aevi VI*. Brno: Archaia Brno, 2012. s. 46-61, 16 s. ISBN 978-80-903588-6-7.
- Kotásková, P. – Havířová, Z. 2007: Historický vývoj a soudobé dřevěné srubové a roubené stavby pro bydlení, Praha.
- Pavlů, I. 1977: K metodice analýzy sídlišť s lineární keramikou, PA LXVIII, 5 – 55.
- Roček, I. – Malík, V. 2007: Nejstarší konstrukční materiál – dřevo, Praha.
- Staňková, J. – Sedláková, R. – Pošva, R. – Voděra, S. 2005: Architektura v proměnách tisíciletí, Praha.
- Škabrada, J. 2003: Konstrukce historických staveb, Praha.

- Škabrada, J. 1999: Lidové stavby, Praha.
- Vitruvius: Deset knih o architektuře.
-
- **Hodnota domu v dějinách (jak byl dům důležitý pro jeho majitele?)**
- Hošek, R. – Marek, V. 1990: Řím Marka Aurelia. Praha.
- Petráň, J. a kol. 1985: Dějiny hmotné kultury I. Praha.
- Hora – Hořejš, P. 1997: Toulky českou minulostí. Praha.
- Hoffmann, F. 1992: České město ve středověku. Praha.
- Jelínek, J. 1986: Střecha nad hlavou. Počátky lidské architektury. Brno.
- Neústupný, E. 1986: Sídlní areály pravěkých zemědělců, Památky archeologické LXXVII, 226-276.
- Sklenářová, Z. 2003: Možnosti a problémy rekonstrukce pravěkých obytných staveb, REA 4, 11-39.
- Syrový, B. 1974: Architektura – svědectví dob. Praha
- Vencel, S. 1968: K otázce interpretace pravěkých staveb, Archeologické rozhledy XX, 490-510.
- Vařeka, J. 2004: Archeologie středověkého domu I. - Proměny vesnického obydlí v Evropě v průběhu staletí. 6.-15. století. Katedra archeologie, FHS ZČU. Plzeň.
- Vařeka, J. – Frolec, V. 1982: Lidová architektura. Praha.
-
- **Sídlště rolníků versus sídliště nomádů. Jaké jsou rozdíly?**
- Fodor, I. 1996: The ancient Hungarians: exhibition catalogue, Budapest.
- Chochorowski, T. 2004: Kimmerowie Scytowie Sarmaci :księga poświęcona pamięci profesora Tadeusza Sulimirskiego, Kraków.
- Vařeka, P. 2004: Archeologie středověkého domu I., Plzeň.
- Zábojník, J. 2004: Slovensko a avarský kaganát, Bratislava.
- Vařeka, P. 2004: Archeologie středověkého domu. I, Proměny vesnického obydlí v Evropě v průběhu staletí: 6.-15. století. Plzeň
- LEBEDYNSKY, I.- KOUZNETSOV, V. 2005: Les Alains, Paříž.
- LEBEDYNSKY, I. 2003: Les Nomades, Paříž.
- Čermáková, E. 2008: Archeologická (ne)čitelnost nomádů (na příkladě Mongolů – Chalchů). In: Měřinský, Z. – Klápště, J. (eds.): Moravskoslezská škola doktorských studií, seminář 1, Dissertationes Archaeologicae Brunenses/Pragensesque, Supplementum I. Brno, 7-13.
- Čermáková, E. 2012: Krajinami cizích časů. Vnímání prostoru a času usazenými a nomádkými kulturami. Praha.
- Kadyrov, V. 2005: Traditions of Nomads. Bishkek.
- Neustupný, E. 1997: Šňůrová sídliště, kulturní normy a symboly, Archeologické rozhledy 49, 304-322.
- Odler, M. 2012: Avarské sídliska v strednej európe: problémová bilancia, Studia Mediaevalia Pragensia 11, 17-96.
- Pohl 1988 – W. Pohl: Awaren. Ein Steppenvolk in Mitteleuropa 567-822 n. Chr. München 1988.
- Šalkovský 2001 – P. Šalkovský: Häuser in der frühmittelalterlichen slawischen Welt. Archaeologica Slovaca Monographiae. Studia Instituti Archaeologici Nitriensis Academiae Scientiarum Slovaca 6. Nitra 2001.
- Takács 2002 - M. Takács: Der Hausbau in Ungarn vom 2. bis zum 13. Jahrhundert n. Chr. – ein Zeitalter einheitlicher Grubenhäuser? In: The rural house from the migration period to the oldest still standing buildings. Rurallia IV. 8. – 13. September 2001, Bad Bederkesa, Lower Saxony, Germany. Pam. Arch. – Supplementum 15. Praha 2002, 272-290.

